

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37)

Ert dnr: A/2020/01945/A

Domstolsverket har granskat promemorian mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer och rättssäkerheten generellt.

Utredningen konstaterar att fler kommer att omfattas av arbetslöshetsförsäkringen, vilket potentiellt kan leda till fler ärenden i domstol. Sammantaget bedömer man dock att kostnaderna för domstolorna i vart fall inte bör öka med anledning av det föreslagna regelverket för arbetslöshetsförsäkring (s. 730).

Utredningens bedömning är emellertid inte underbyggd med någon närmare konsekvensanalys.

Domstolsverket anser att det finns en rad faktorer som sannolikhet medför att antalet mål kommer att öka och därmed också kostnaderna för Sveriges Domstolar. Bland annat föreslår utredningen ändrade krav på medlemstid med en ytterligare generell ersättningsnivå, att ersättningen ska trappas ned med tiden i arbetslöshet, att försäkringens utformning ska bidra till att tiden i arbetslöshet blir så kort som möjligt och att fler kvalificerar sig för arbetslöshetsersättning. Enligt utredningens beräkningar väntas antalet ersättningstagare öka med cirka 40 000 personer varje år fram till och med 2023 jämfört med nuvarande arbetslöshetsförsäkring.

Dessutom föreslås att arbetsgivare och uppdragsgivare ska åläggas en straffsanktionerad uppgiftsskyldighet.

Antalet inkomna mål om arbetslöshetsförsäkring under åren 2017–2019 har uppgått till cirka 800–900 mål om året. Under innevarande år fram till mitten av augusti har 765 mål inkommit. Detta indikerar att antalet mål kommer att kunna summeras till fler än 1 000 stycken vid årets slut.

Styckkostnaden för mål om arbetslöshetsförsäkring beräknas idag samlat i kategorin socialförsäkringsmål. År 2019 var kostnaden per mål 9 295 kr i förvaltningsrätt och 19 311 kr i kammarrätt.

Överklagandefrekvensen från förvaltningsrätt till kammarrätt uppgår idag till nära 20 procent.

En ytterligare faktor som bör vägas in och jämföra med är de senaste årens mycket kraftiga ökning av antalet mål rörande socialtjänstlagen (2001:453). År 2015–2019 har antalet mål ökat varje år, från dryga 24 000 inkomna mål år 2015 till ca 30 500 mål 2019, en ökning med dryga 25 procent. Ökningen har fortsatt under 2020 med hittills ytterligare 12 procent.

Domstolsverket bedömer att effekterna av den föreslagna reformen behöver uppskattas utifrån den ökade benägenheten att överklaga dylika beslut som vi redan idag kan konstatera beträffande mål som rör socialtjänstlagen.

Någon statistik som kan ge en mer exakt bild av effekterna av den föreslagna reformen finns inte. Domstolsverket uppskattar därför ökningen av antalet mål till år 2023 eller när reformen är fullt ut genomförd utifrån nu nämnda förutsättningar till åtminstone 500 tillkommande mål per år i förvaltningsrätt.

Detta talar således för ökade kostnader i förvaltningsrätt med cirka 4,6 miljoner kronor och i kammarrätt med cirka 2 miljoner kronor vid bibehållen överklagandefrekvens om 20 procent. Med en motsvarande överklagandefrekvens och styckkostnad per mål i Högsta förvaltningsdomstolen uppskattas de årliga kostnaderna för den instansen till cirka 400 000 kr. Sammantaget bedöms således Sveriges Domstolar ha ett anslagsbehov om sju miljoner kronor per år när reformen är fullt ut genomförd.

Domstolsverket har inte vägt in kostnader för mål i allmän domstol som rör arbetsgivares och uppdragsgivares underlåtenhet att lämna uppgifter. Sådana mål bedöms få en viss men i sammanhanget marginell påverkan på de samlade kostnadsökningarna. Dessa kostnader beaktas därför inte särskilt i den uppskattning av anslag som bedöms som nödvändiga för Sveriges Domstolar.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Charlotte Driving. I handläggningen har också deltagit juristen Örjan Hägglund, föredragande.

Charlotte Driving

Örjan Hägglund